

**Ο Εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Βιβλιοθηκών
6η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης/29 Μαΐου 2009**

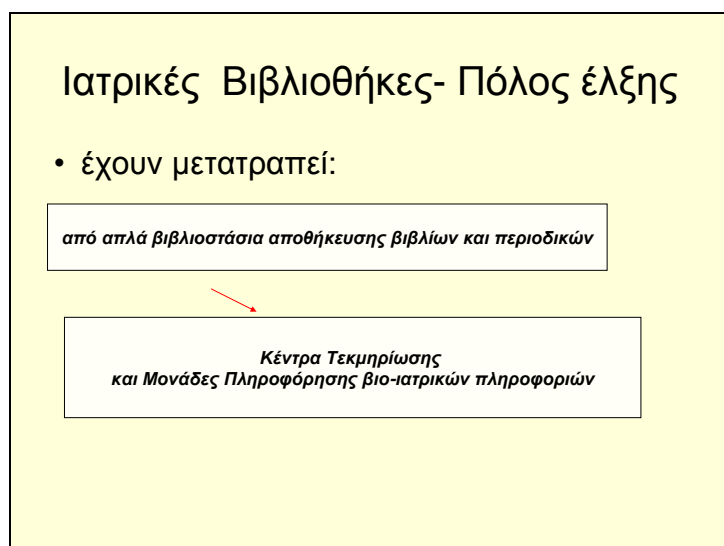
***Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΤΗΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ***

***Ευαγγελία Λάππα/MScEcon, Phd
Δ/ντρια Ιατρικής Βιβλιοθήκης Νοσ. Κ.Α.Τ./Καθ. ΤΕΙ Αθήνας
email:library2@kat-hosp.gr;evlappa@teiath..gr***

***Σταματίνα Κανέλλου-ΤΕΙ Αθήνας Φοιτήτρια Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας &
Συστημάτων Πληροφόρησης***

Εισαγωγή

Μετά την εμφάνιση του λόγου, της γραφής και της τυπογραφίας, το διαδίκτυο και η ανάπτυξη των ψηφιακών καταγραφών αποτελεί το τέταρτο στάδιο της εξέλιξης στην επικοινωνία του ανθρώπου. Το διαδίκτυο συνδυάζοντας τα γνωστικά αντικείμενα της Επιστήμης Βιβλιοθηκονομίας και της Πληροφόρησης, της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών, εξελίχθηκε σε μια ανεξάντλητη πηγή πληροφορίας και σε ένα μοναδικής ισχύος εργαλείο για κάθε χρήστη. Δεδομένου ότι το διαδίκτυο αποτελεί ένα από τους βασικούς παράγοντες του δομικού μετασχηματισμού που συντελείται στον κοινωνικό χώρο των επιστημών, γεγονός αποτελεί στο χώρο της υγείας ότι η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών, υπηρεσιών και ο ρυθμός παραγωγής πληροφοριών, απαιτεί τη μεθοδευμένη διαχείριση των ιατρικών πληροφοριών σε αυτοματοποιημένα συστήματα (Management Information Systems/ MIS), για την άμεση παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων στους χώρους υγείας. Η δημιουργία μοντέλων αξιοποίησης του τεράστιου όγκου της πληροφορίας και της γνώσης είναι το ζητούμενο.

Η ευρεία έκταση και ο όγκος των ιατρικών πληροφοριών τα τελευταία χρόνια, τη παροχή του υψηλότερου δυνατού επιπέδου υπηρεσιών και αγαθών υγείας και πρόνοιας στο κοινωνικό σύνολο, παράλληλα με την εξέλιξη των νέων τεχνολογιών, κατέστησε τις ιατρικές βιβλιοθήκες πόλο έλξης των επιστημόνων των υπηρεσιών υγείας.

Ως εκ τούτου, οι Ιατρικές Βιβλιοθήκες καλούνται να παίξουν ένα τελείως διαφορετικό ρόλο ύπαρξης και να οριοθετήσουν την δυναμικότητα τους σε υψηλά επίπεδα.

Από απλά βιβλιοστάσια αποθήκευσης βιβλίων και περιοδικών, έχουν μετατραπεί σε Κέντρα Τεκμηρίωσης και Μονάδες Πληροφόρησης βιο-ιατρικών πληροφοριών, που υποστηρίζουν σε μεγάλο βαθμό τον κύριο στόχο του περιβάλλοντος που υπηρετούν, δηλαδή συμβάλλουν σε ένα ολοκληρωμένο ενιαίο πληροφοριακό και επικοινωνιακό περιβάλλον παροχής πληροφοριών.

Evidence-based Librarianship

Διαδικασία που συνίσταται στην εξαγωγή συντακτικής & σημασιολογικής πληροφορίας, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα τους χρήστες στην αναζήτηση των πλέον αυστηρών & έγκυρων ερευνητικών δημοσιευμάτων

Η επιστημονικά τεκμηριωμένη Βιβλιοθηκονομία (Evidence-Based Librarianship, EBL) είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη επαγγελματική πρακτική μέθοδος που εφαρμόζεται στο χώρο των Βιβλιοθηκών και των Κέντρων Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης, με σκοπό τη χρησιμοποίηση έγκυρων πληροφοριών για τη λήψη απόφασης. Ο όρος «ένδειξη» είναι συνυφασμένος με τον όρο «πληροφορία». Η ένδειξη δηλαδή δεν υπάρχει από μόνη της αλλά πρέπει να αναζητηθεί, να αξιολογηθεί και να διατεθεί

Από τους τρεις ορισμούς που έχουν αποδοθεί από τους ερευνητές Booth, Crumley και Koufogiannakis και Eldredge, συνοψίζοντας μπορούμε να περιγράψουμε την EBL σαν μια διαδικασία η οποία συμβαίνει στο περιβάλλον της βιβλιοθήκης, όπου λαμβάνονται καθημερινά αποφάσεις ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα τους χρήστες στην αναζήτηση των πλέον αυστηρών και έγκυρων ερευνητικών δημοσιευμάτων. Η διαδικασία αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και προτιμήσεις των χρηστών, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής πρακτικής, χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό τις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες προκύπτουν από ποσοτικές ή ποιοτικές έρευνες.

Παγκόσμιο κίνημα Evidence-based Medicine (της οποίας οι φιλοσοφικές αρχές χρονολογούνται στο Παρίσι από τα μέσα 19^{ου} αι. παραμένει ένας νέος επιστημονικός κλάδος, του οποίου οι θετικές επιδράσεις μόλις έχουν αρχίσει να επικυρώνονται)

- Στην **Ιατρική κοινότητα** η καλύτερη εφαρμογή του κινήματος **EBM** γίνεται στο επίπεδο διαχείρισης μεμονωμένων περιπτώσεων ασθενών. Θεωρείται μια συγκεκριμένη προσέγγιση στην επίλυση κλινικών προβλημάτων και συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης που απαιτεί τη χρήση των καλύτερων αποδεικτικών στοιχείων στη λήψη απόφασης του ασθενούς.
- Στη **Βιβλιοθηκονομική κοινότητα**, αν και η πρώτη Ιατρική ένωση Βιβλιοθηκονόμων δημιουργήθηκε το 1898/ΗΠΑ, η καλύτερη εφαρμογή του κινήματος **EBL** στο επίπεδο αξιολόγησης των πληροφοριακών αναγκών ενός ιδιαίτερα αναγνωστικού κοινού.

Παγκόσμιο κίνημα Evidence-based Medicine της οποίας οι φιλοσοφικές αρχές χρονολογούνται στο Παρίσι από τα μέσα 19ου αι. παραμένει ένας νέος επιστημονικός κλάδος, του οποίου οι θετικές επιδράσεις μόλις έχουν αρχίσει να επικυρώνονται.

Στην Ιατρική κοινότητα η καλύτερη εφαρμογή του κινήματος EBM γίνεται στο επίπεδο διαχείρισης μεμονωμένων περιπτώσεων ασθενών. Θεωρείται μια συγκεκριμένη προσέγγιση στην επίλυση κλινικών προβλημάτων και συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης που απαιτεί τη χρήση των καλύτερων αποδεικτικών στοιχείων στη λήψη απόφασης του ασθενούς.

Στη Βιβλιοθηκονομική κοινότητα, αν και η πρώτη Ιατρική ένωση Βιβλιοθηκονόμων δημιουργήθηκε το 1898/ΗΠΑ, η καλύτερη εφαρμογή του κινήματος EBL στο επίπεδο αξιολόγησης των πληροφοριακών αναγκών ενός ιδιαίτερα αναγνωστικού κοινού.

Πρωτογενείς-δευτερογενείς πηγές βιβλιογραφίας

- τα ιατρικά συγγράμματα (high-quality textbooks)
- οι συστηματικές αναθεωρήσεις (systematic reviews),
- οι μετα-αναλύσεις (meta-analysis)
- τα πρωτόκολλα κλινικής εφαρμογής (clinical practice guidelines).

Έχουμε ήδη παρατηρήσει, ότι η διεθνής βιοϊατρική αρθρογραφία, περιέχει τεκμηριωμένες δημοσιεύσεις στην Εφαρμοσμένη Ιατρική Έρευνα, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να βελτιώσουν τη φροντίδα ενός ασθενούς. Οι περισσότερες μελέτες στο χώρο αυτό αφορούν προγνωστικές μελέτες παρέμβασης. Όμως, όπως είναι γνωστό, μόνο ένα μικρό ποσοστό από το σύνολο της παγκόσμιας βιοϊατρικής βιβλιογραφίας, περιγράφει μελέτες σχετικά με προόδους διάγνωσης (diagnosis), πρόληψης (prevention), αντιμετώπισης (treatment), αιτίας ή πρόγνωσης ασθενειών (prognosis). Πηγές πρωτογενούς βιβλιογραφίας EBM, αποτελούν: τα ιατρικά συγγράμματα (high-quality textbooks), οι συστηματικές αναθεωρήσεις (systematic reviews), οι μετα-αναλύσεις (meta-analysis) και τα πρωτόκολλα κλινικής εφαρμογής (clinical practice guidelines).

Στις δευτερογενείς πηγές EBM πληροφόρησης σε πρώτη επιλογή των ερευνητών είναι η γκρίζα βιβλιογραφία, που προέρχεται από τα ακαδημαϊκά και τα ερευνητικά ιδρύματα. Ακολουθούν οι βάσεις δομημένων περιλήψεων και συνθέσεων ερευνητικών αποτελεσμάτων, που διατίθενται από διάφορους μη κυβερνητικούς οργανισμούς πληροφόρησης. Οι οργανισμοί αυτοί αναλαμβάνουν τη διαχείριση και τη διάθεση των δημοσιευμάτων αυτών.

Ενδεικτικά αναφέρεται ο Βρετανικός Οργανισμός Πληροφόρησης Gavel και η Αμερικανική Υπηρεσία Ιατρικής Τεχνολογίας Health Services Technology Assessment Texts (HSTAT).

μελέτες παρέμβασης

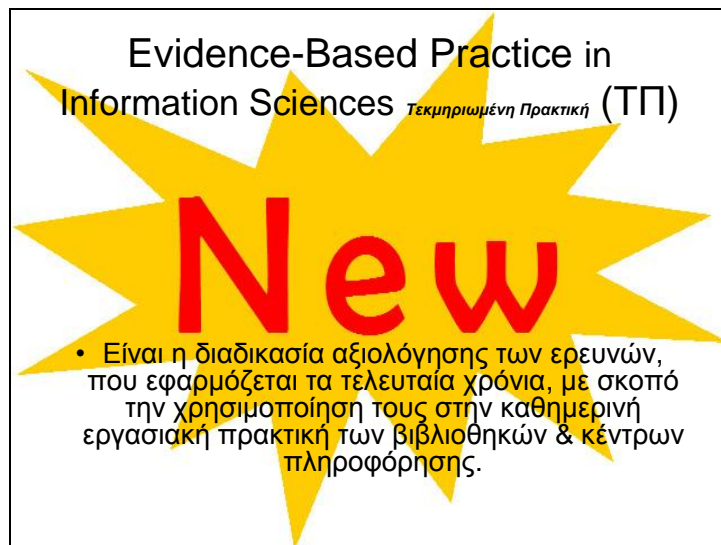
- μελέτες σχετικά με προόδους διάγνωσης (diagnosis),
- πρόληψης (prevention),
- αντιμετώπισης (treatment),
- αιτίας ή πρόγνωσης ασθενειών (prognosis).

Δράσεις – εφαρμογές ιατρικών βιβλιοθηκών

- συλλογική διαχείριση του περιεχομένου, καθώς και των αναρίθμητων πληροφοριακών πόρων που παράγονται καθημερινά με τη σημαντική αύξηση των πληροφοριών
- σχεδιασμό έξυπνων εργαλείων εξόρυξης πληροφοριών από κλινικά πληροφοριακά συστήματα διαφόρων μονάδων έρευνας
- δημιουργία μηχανισμών μέσω των οποίων ο χρήστης καταναλωτής εξασφαλίζει ότι η πληροφορία που παίρνει, είναι η καλύτερη δυνατή

η εύρεση της **χρήσιμης πληροφορίας** συνίσταται στην εξαγωγή συντακτικής και σημασιολογικής πληροφορίας, η οποία ανταποκρίνεται στην ενημέρωση του χρήστη..

Για το λόγο αυτό, οι βιβλιοθηκονομικές έρευνες έχουν επεκταθεί στην ανεύρεση εξειδικευμένων συστημάτων θεματικής επεξεργασίας της πληροφορίας, βάσει συγκεκριμένων φίλτρων, ειδικότερα δε σε διαγνωστικά θέματα και κλινικές οδηγίες, που συγκεντρώνουν συνοπτικά στοιχεία έγκυρης και τεκμηριωμένης πληροφορίας βασισμένα σε ενδείξεις και κλινικά στοιχεία ασθενών.

EVIDENCE - BASED PRACTISE

Τεκμηριωμένη πρακτική, είναι η διαδικασία που αναπτύχθηκε τη τελευταία δεκαετία στο χώρο της έρευνας με σκοπό την παροχή εμπειρισταωμένων και αξιόπιστων πληροφοριών στην ερευνητική πράξη.

Η διεθνής εμπειρία από καιρό έχει επεξεργαστεί και έχει θέσει τις βασικές παραμέτρους και τις δυνατότητες των δικτύων και των συνεργασιών οι οποίες στηρίζονται στους άξονες: άνοιγμα, πρόσβαση και ανταλλαγή πληροφόρησης. Τέτοια παραδείγματα υπάρχουν πάρα πολλά κυρίως στις αγγλοσαξονικές και αμερικανικές βιβλιοθήκες, οι οποίες από παλαιά ανέπτυξαν έντονη δραστηριότητα επικοινωνίας και συνεργασίας στον τομέα της διακίνησης έντυπου και μη υλικού. Αναφέρουμε ενδεικτικά Ήδη από τη δεκαετία του '70, στην προσπάθεια δημιουργίας συνεργατικών υπολογιστικών συστημάτων¹, ολοκληρώθηκε η ενιαία βιβλιογραφική βάση δεδομένων Locator plus² και ο συλλογικός κατάλογος ιατρικών βιβλιοθηκών NLM Catalog.³ Ο συλλογικός κατάλογος που ανέπτυξε η NLM, με τη συνεργασία

¹] Τα συνεργατικά σχήματα είναι γνωστά ως co-operatives. Αρχικά, κυρίως υποστήριζαν την παραγωγή καταλογογραφημένων εγγραφών, οι οποίες δίνονταν στις βιβλιοθήκες-μέλη του δικτύου, προκειμένου να ενσωματωθούν στους τοπικούς καταλόγους. Κύρια μέριμνα των συνεργατικών σχημάτων ήταν η διευκόλυνση της πρόσβασης στην πληροφορία και την υποστήριξη της έρευνας και της μάθησης. Τη '70 γνώρισαν σημαντική ανάπτυξη τόσο στις Η.Π.Α., όσο και στο Μ. Βρετανία.

² **Locator Plus: OPAC**-Συλλογικός κατάλογος βιβλιοθηκών-μελών της NLM βιβλίων, περιοδικών, οπτικοακουστικού υλικού. Διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://locatorplus.gov>

³ NLM Catalog: OPAC-συλλογικός κατάλογος βιβλίων κ.τ.λ. Διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez?db=nlmcatalog>

των βιβλιοθηκών-μελών, περιλαμβάνει 2.175 (status 18.10.2007) Ιατρικές Βιβλιοθήκες των Η.Π.Α.[4]

Οι συλλογικοί αυτοί κατάλογοι προσφέρουν άμεση πληροφόρηση για την αναζήτηση και τον εντοπισμό υλικού το οποίο οι χρήστες μπορούν να αποκτήσουν με το σύστημα του διαδανεισμού ή να αναπαράγουν αντίγραφα ή ακόμα να κάνουν κράτηση για επί τόπια χρήση.

Βασικές προϋποθέσεις της συνεργασίας και των δικτύων είναι η σαφής αναπτυξιακή πολιτική του εμπλουτισμού των συλλογών της κάθε βιβλιοθήκης και η ύπαρξη ενός οργανωμένου και δομημένου με συνοχή δικτύου έτσι ώστε η κάθε βιβλιοθήκη να ξέρει πού βρίσκεται σε σχέση με τις άλλες εφόσον ο διαδανεισμός αποτελεί μια μορφή συνεργασίας που επηρεάζει τόσο τις λειτουργίες όσο και την πολιτική των βιβλιοθηκών σε τομείς.

Η Βιβλιοθήκη, με τους σκοπούς που καλείται να επιτελέσει, αποτελεί το κέντρο της γνώσης και της συνεχούς πληροφόρησης και ακολουθεί στον προγραμματισμό και τον μελλοντικό της σχεδιασμό, τους στόχους και τον σκοπό ύπαρξης του ιδρύματος στο οποίο ανήκει. Δεδομένου, ότι η Ιατρική Τεκμηρίωση, σε συνδυασμό με τη διαβίου εκπαίδευση, αποτελεί ικανή και αναγκαία συνθήκη για την παρακολούθηση των εξελίξεων στις Βιοϊατρικές επιστήμες αναφέρονται συνοπτικά μερικές από τις κύριες εφαρμογές του έργου:

- ανάπτυξη συλλογής ηλεκτρονικής & έντυπης
- παρακολούθηση της παγκόσμιας βιοϊατρικής αρθρογραφίας
- δημιουργία ιστοσελίδας
- απομακρυσμένη πρόσβαση σε δικτυακές πύλες πληροφόρησης
- εφαρμογή των αυτοματοποιημένων συστημάτων βιβλιοθηκών
- ανάπτυξη ηλεκτρονικού καταλόγου της συλλογής (OPAC)
- υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος
- συνεχή ανάπτυξη και διερεύνηση των εκπαιδευτικών στόχων του ιδρύματος
- διαδανεισμός (interlibrary loan, ILL) για την εξυπηρέτηση των μελών[5]
- ανταλλαγή πληροφορίας και απόψεων μεταξύ επιστημόνων (ομάδες συζητήσεων, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεδιασκέψεις)
- παρακολούθηση ερευνητικών συμπερασμάτων που προκύπτουν από διάφορες εφαρμογές στην κλινική πράξη (Evidence Based Medicine)
- ηλεκτρονική εκπαίδευση (e-learning) & εφαρμογές τηλεϊατρικής (telemedicine) στα μέλη
- εκπαίδευση των αναγνωστών με οργανωμένα προγράμματα στις ψηφιακές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης, στη χρήση των βάσεων δεδομένων και στις πηγές πληροφόρησης
- ίδρυση σχολής μεταπτυχιακών σπουδών Ιατρικής Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης
- διαρκής εκπαίδευση & επιμόρφωση στους βιβλιοθηκονόμους των Ιατρικών Βιβλιοθηκών της χώρας
- ανάπτυξη γόνιμων εθνικών & διεθνών συνεργασιών με άλλες ιατρικές βιβλιοθήκες και και κέντρα τεκμηρίωσης (Heallink, OCLC, RLG, WNL/ ΗΠΑ)
- έρευνα για την βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών
- παραγωγή εκδόσεων συνέχιση συλλογικής διαχείρισης, & τεκμηρίωσης της ελληνικής βιοϊατρικής αρθρογραφίας (BIBI Βάση Δεδομένων) [6]

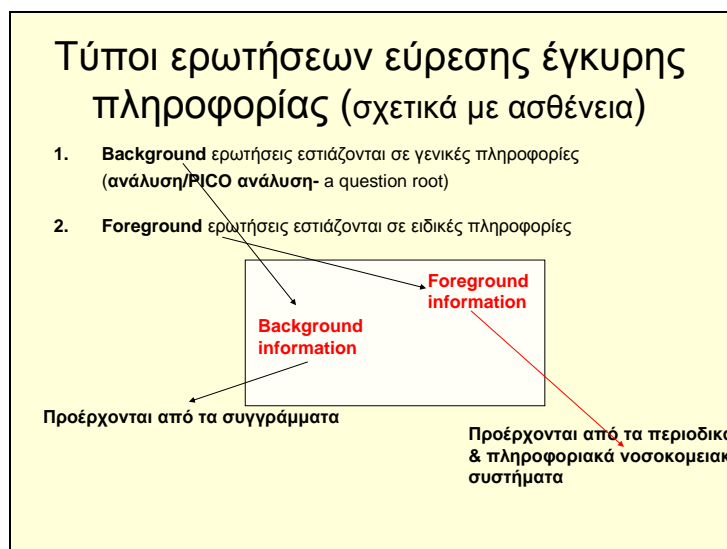
- συνεχής ανάπτυξη και καθιέρωση προτύπων δόμησης συλλογών, όπως και εργαλείων μετάβασης των επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύονται σε ελληνικά βιοϊατρικά περιοδικά, από το συμβατικό σε ψηφιακό περιβάλλον πληροφόρησης[7]
- διατήρηση και η διάδοση της ιατρικής πληροφορίας (open access)
- προβολή και προώθηση των υπηρεσιών στα μέλη

Η νέα μορφή ανοικτής πρόσβασης στις ψηφιακές ιατρικές βιβλιοθήκες, δεν είναι τίποτα άλλο, από τη λογική επέκταση και ανάπτυξη της φυσικής βιβλιοθήκης σε μια κοινωνία ηλεκτρονικής πληροφόρησης σε οποιονδήποτε, από οπουδήποτε και οποιαδήποτε στιγμή, μέσα από ένα διεθνές δίκτυο.

Τι προσφέρει η εφαρμογή ΤΠ στην Ιατρική πληροφόρηση?

1. ανάκτηση υψηλής ποιότητας τύπων ερευνών & αξιόπιστων δημοσιευμάτων
2. Αξιόπιστα δημοσιεύματα κλινικής πληροφόρησης που προέρχονται από προσχεδιασμένες τυχαιοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές (RCTs), από ομαδικές έρευνες (Cohort studies), μετα-αναλύσεις (meta-analysis) και συστηματικές αναθεωρήσεις (systematic reviews) σχετικά με τη θεραπεία, πρόληψη, διάγνωση και αιτιολογία ενός ιατρικού ερωτήματος.

Αρχές που διέπουν τη μεθοδολογία της συστηματικής ανασκόπησης (ΣΑ) της βιβλιογραφίας, είναι τα εξής: η διατύπωση του ερευνητικού ερωτήματος, ο προσδιορισμός κριτηρίων εισόδου, η ενδεδειγμένη αναζήτηση βιβλιογραφίας, καθώς και η στατιστική ανάλυση & ερμηνεία των δεδομένων.

Κατά τη διαδικασία ανάκτησης κλινικών πληροφοριών το κάθε ερώτημα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με το μοντέλο PICO.

ερωτητήρια Ανάλυση ιατρικών βιβλιογραφικών ερωτημάτων (background questions) σύμφωνα με το μοντέλο **PICO**

- **Πληθυσμός (Population) –who/ ποιος** επηρεάζεται?
πχ. ασθενείς οι οποίοι πρόκειται να υποβληθούν σε χειρουργική ή άλλη επεμβατική διαδικασία
- **Παρέμβαση (Intervention)- What/ τι** πρόκειται να γίνει?
πχ. ενημέρωση με διανομή έντυπων ενημερωτικών φυλλαδίων
- **Σύγκριση (Comparison)- Why /συγκρινόμενο με τι?**
πχ. μόνο προφορική ενημέρωση σύμφωνα με την πάγια τακτική
- **Αποτέλεσμα (Outcomes) – How/πως** θα μετρηθούν τα αποτελέσματα?
πχ. άγχος, διάρκεια παραμονής, ικανοποίηση ασθενών

1. μείωση της ανάκλησης (recall)
2. αύξηση της ακρίβειας (precision)

Μια συστηματική ανασκόπηση ξεκινά πάντα με τη σαφή διατύπωση του βιβλιογραφικού ερωτήματος. Για παράδειγμα: αποτελεί η σουλφασαλαζίνη αποτελεσματική θεραπεία στην αγγκυλοποιητική σπονδυλοαρθρίτιδα??
Επόμενο βήμα είναι η εισαγωγή εισόδου κριτηρίων, για παράδειγμα αν θα συμπεριλάβουμε στην έρευνα μας μόνο τυχαιοποιημένες δοκιμές ή και άλλου σχεδιασμού επιδημιολογικές μελέτες. Απαραίτητη προϋπόθεση της συστηματικής αναζήτησης κατάλληλης βιβλιογραφίας είναι ο χρήση καθιερωμένων όρων και φίλτρων ευρετηριασμού.

Μοντέλο PICO (τι είναι?)

«η διαδικασία διαχείρισης των πληροφοριών αυτών δομείται σύμφωνα με το περιεχόμενο τους, ακολουθώντας αυστηρά την κατηγοριοποίηση του μοντέλου»

Αναλυτικότερα η θεματική ανάλυση αυτή αφορά κείμενα ιατρικού περιεχομένου σχετικά με διερεύνηση, παρέμβαση, πρόβλεψη και σύγκριση.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ COCHRANE

<http://www.thecochranelibrary.co>

Τι είναι;

Μη κερδοσκοπικός Βρετανικός ιδιωτικός οργανισμός τεκμηρίωσης της παγκόσμιας βιοιατρικής αρθρογραφίας με ειδίκευση στη Θεραπευτική Ιατρική

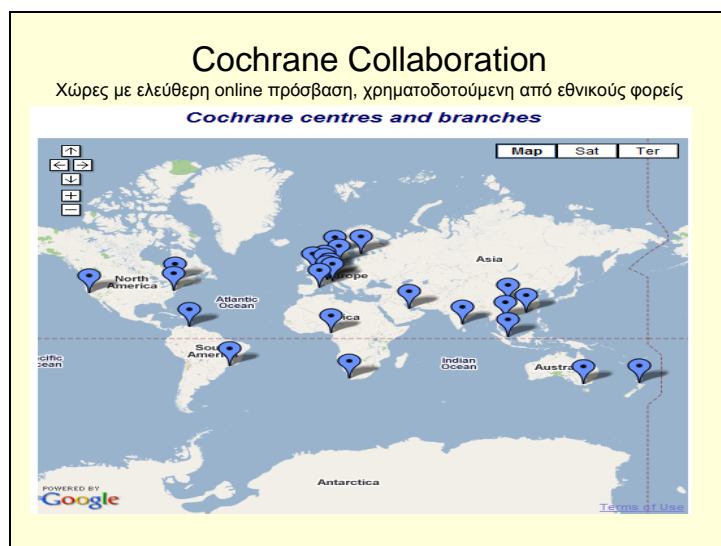
Ως κέντρο τεκμηρίωσης, παράγει και προωθεί κυρίως βάσεις συστηματικών αναθεωρήσεων και μετα-αναλύσεων σχετικά με προόδους διάγνωσης, πρόληψης, αντιμετώπισης, αιτίας ασθένειας στη διεθνή ιατρική κοινότητα.

Η πληρέστερη πηγή συστηματικών ανασκοπήσεων και μετα-αναλύσεων τυχαιοποιημένων δοκιμών.

Η βιβλιοθήκη της Cochrane είναι μια δικτυακή πύλη κλινικής πληροφόρησης πάνω στον τομέα της ιατρικής περίθαλψης. Καταπιάνεται όχι μόνο με εκατοντάδες ιατρικά περιστατικά αλλά και με διαφορετικά θέματα όπως η πρόληψη τραυματισμών, οι εναλλακτικές θεραπείες, και οι φυσικές θεραπείες ανακούφισης της κακής υγείας.

Τα Κέντρα Cochrane Centers διευκολύνουν την δουλειά των αναθεωρήσεων, μεθόδων και άλλων υπηρεσιών του οργανισμού σε διεθνή κλίμακα.

Cochrane Collaboration συμβάλλει:

- αποτίμηση μεθοδολογικής ποιότητας των πρωτογενών εργασιών
- έκβαση δομημένων περιλήψεων, ώστε να ελαχιστοποιηθούν δυνητικά σφάλματα
- στατιστική ανάλυση & παρουσίαση των αποτελεσμάτων (μετα-αναλύσεις) σε διεθνές επίπεδο
- αντικειμενική προσέγγιση της βιβλιογραφίας (pearl searching) συνοψίζοντας τα βιβλιογραφικά δεδομένα αναφορικά με την αποτελεσματικότητα και τις ανεπιθύμητες ενέργειες χορηγούμενων θεραπευτικών μέσων

Η μεθοδολογική επάρκεια των πρωτογενών μελετών που κρίνονται κατάλληλες για τη συστηματική ανασκόπηση, αξιολογούνται και πάλι δια της μεθόδου gold standard από δύο τουλάχιστον ερευνητές. Υπάρχουν 40 σύνθετες κλίμακες ποιοτική αποτίμησης της μεθοδολογικής αρτιότητας των κλινικών δοκιμών.

Σήμερα παρά τη διάδοση του παγκόσμιου ιστού η ανάκτηση έγκυρης πληροφορίας (IR) θεωρείται δύσκολη και επίπονη διαδικασία???

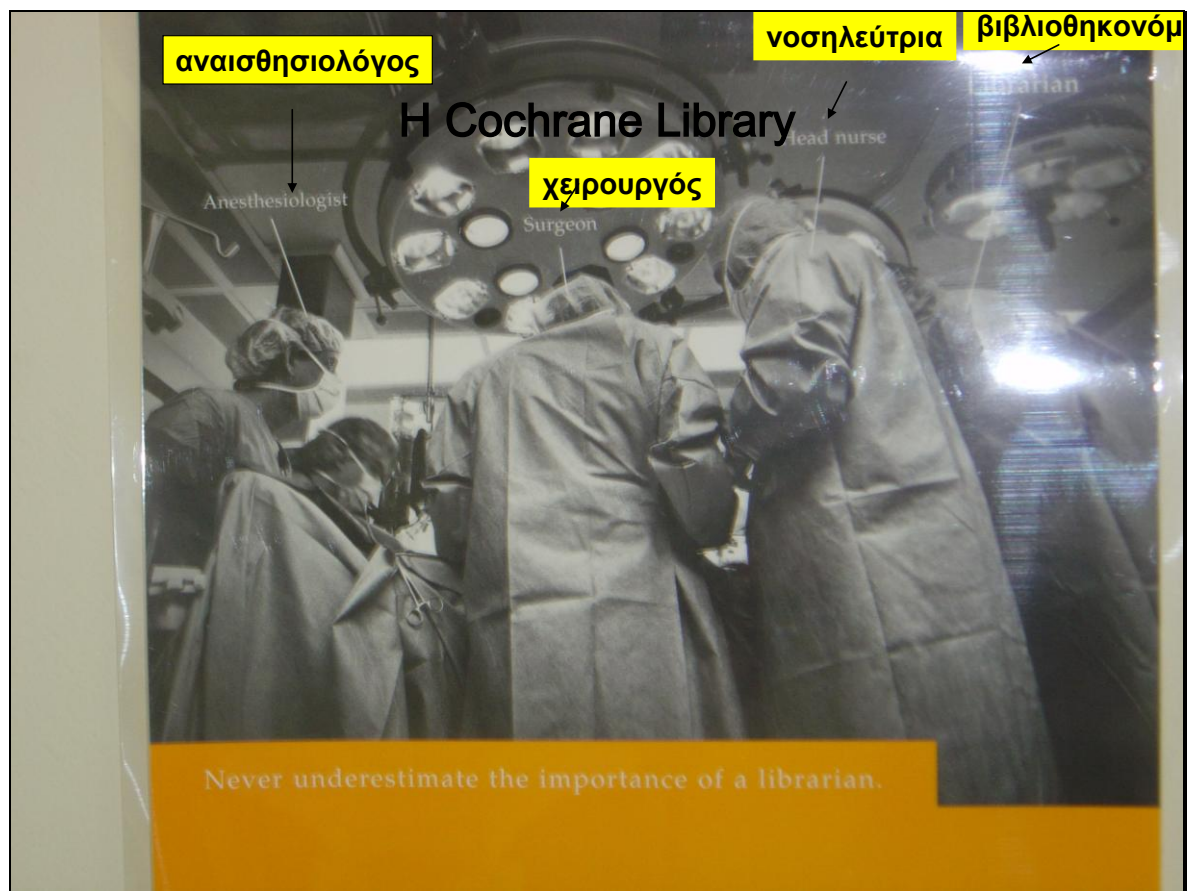
(Johns Hopkins' Tragedy: Could Librarians Have Prevented a Death? The answer to that question is a resounding "Yes")

Που οφείλονται τα ιατρικά σφάλματα!!!!

- στη μη έγκυρη βιβλιογραφική ανασκόπηση
- στην ανεπαρκή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δημοσιεύσεων
- στην ανεπαρκή αξιολόγηση των δικτυακών πηγών πληροφόρησης
- στη δυσχερή εντόπιση- ανάκτηση ακατάλληλων δημοσιεύσεων
- στη μη διερεύνηση συστηματικής βιβλιογραφίας
- ο όγκος των επιστημονικών δημοσιεύσεων έχει υπερκαλύψει τις ανθρώπινες δυνατότητες για αξιοποίηση της πληροφορίας που αυτές περιέχουν

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η συμβολή της Cochrane Library στην τεκμηρίωση της ιατρικής πληροφορίας. Στο χώρο της εφαρμοσμένης βιβλιοθηκονομίας η διεθνής κοινότητα των επιστημόνων πληροφόρησης αναπτύσσει διαρκώς νέες πρακτικές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διαμόρφωση του νέου περιβάλλοντος πληροφόρησης. Οι πρακτικές αυτές εστιάζονται α. στο περιβάλλον της βιβλιοθήκης όπου λαμβάνονται καθημερινά αποφάσεις β. στον σχεδιασμό εύχρηστων και λειτουργικών προϊόντων και συστημάτων, γ. και στη βελτίωση μηχανισμών για την ανταλλαγή και χρήση της επιστημονικής γνώσης.

Η Ιατρική Βιβλιοθηκονομία «στοχεύει στην παροχή θεωρητικής & επιστημονικής υποδομής στις Επιστήμες Υγείας, γεγονός που επιτυγχάνεται με τη χρήση των νέων Τεχνολογιών των Η/Υ και των αυτοματοποιημένων πληροφοριακών συστημάτων» (National Medical Library, 2007).

Συνεπώς, η Βασιζόμενη σε αποδεικτικά στοιχεία Ιατρική στηρίζεται στη μεθοδολογία αξιολόγησης της εγκυρότητας της βιοϊατρικής έρευνας στο τομέα της κλινικής ιατρικής και της εφαρμογής των αποτελεσμάτων της στην περίθαλψη κάθε συγκεκριμένου ασθενούς. Βασικό και αδιαμφισβήτητο συμπέρασμα είναι ότι η ιατρική πληροφορία απαιτεί Τεκμηριωμένη πρακτική στην αξιολόγηση της, για την άμεση υποστήριξη της βιοϊατρικής έρευνας και ιατρικής πράξης.

Για το λόγο αυτό, οι Βιβλιοθηκονομικές έρευνες έχουν επεκταθεί στην ανεύρεση εξειδικευμένων συστημάτων θεματικής επεξεργασίας της πληροφορίας, βάσει συγκεκριμένων φίλτρων, ειδικότερα δε σε διαγνωστικά θέματα και κλινικές οδηγίες, που συγκεντρώνουν συνοπτικά στοιχεία έγκυρης και τεκμηριωμένης πληροφορίας βασισμένα σε ενδείξεις και κλινικά στοιχεία ασθενών.

Οι χρήστες μπορούν να κάνουν λάθος στις αρχικές αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων αναζήτησης και τα κακά συστήματα ανάκτησης μπορούν να επιστρέφουν τα επιθυμητά αποτελέσματα, τυχαία ή όχι. (Cleverton CM., Milis EM...1966)

Διεθνής έκθεση βιβλίου Θεσσαλονίκης
Thessaloniki book fair

